

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА
АКАДЕМІЯ»

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

ВЧЕНІ НаУКМА

Віталій Павлович Замостьян

Біобібліографічний
показчик

Київ
2003

Henry

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА
АКАДЕМІЯ»
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Серія “ВЧЕНІ НаУКМА”

**Віталій
Павлович
Замостьян**

Біобібліографічний
показчик

Київ

Видавничий дім
"КМ Академія"
2003

УДК 012+016:612+504
ББК 91.9:5
З-26

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ СЕРІЇ:

М. Т. Брик (голова),
В. С. Горський, В. П. Моренець, В. О. Щербак,
Т. О. Ярошенко, Н. Г. Антонок (секретар)

ISBN 966-518-248-X

© *Рава Т. В.*, укладач, 2003
© Видавничий дім «КМ Академія», 2003

ВІД УКЛАДАЧА

Біобібліографічний покажчик, що виходить у серії «Вчені НаУКМА», підготовлений до 70-річного ювілею доктора медичних наук, професора, члена експертної ради ВАК України з медико-біологічних наук та кваліфікаційних рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальністю «Фізіологія людини і тварин» в НДІ геронтології АМН України та в Медичному університеті, активного учасника понад 50 регіональних, національних та міжнародних конференцій і симпозиумів, декана медико-екологічного факультету Національного університету «Києво-Могилянська академія» Віталія Павловича Замостьяна.

Видання складається з двох розділів: «Література про вченого» (включені лише відомості, що містяться у бібліографічних джерелах) та «Хронологічний покажчик друкованих праць В. П. Замостьяна».

Науково-дослідницький та науково-організаційний доробок ювіляра в галузі фізіології м'язів, радіобіології, створення та розвитку природничого факультету НаУКМА (публікації 1962–2003 рр.) висвітлюється у другому розділі. Хронологічно і за алфавітом подано статті з наукових збірників, періодичних видань, розділи та глави з книг, словників, монографій тощо. Видання, у яких Віталій Павлович був укладачем, упорядником, редактором, рецензентом, розміщено в кінці абетки за хронологією і позначено відповідно: «Уклад.:», «Упоряд.:», «Ред.:», «Рец.:». Якщо немає самостійної назви рецензії, у квадратних дужках зазначено [Рецензія]. Посилання на праці В. П. Замостьяна подано в об'єднаному бібліографічному записі за хронологією. Праці, не переглянуті *de visu*, позначено астериском.

Для повноти відзеркалення образу науковця і педагога у виданні представлено й поетичну складову його творчості. Це – уривки з неопублікованої книжки віршів і спогадів «Вибраний», подані в авторській редакції.

До довідкового апарату видання входять: «Від укладача», «Автографія», «Основні дати життя та діяльності», подається іменний покажчик до праць ученого.

Бібліографічний опис здійснено за існуючими в Україні відповідними стандартами. Слова і словосполучення скорочуються відповідно до ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги і правила» і ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».

Бібліографічний опис джерел виконано мовою видання. Опис нормалізується відповідно до правил сучасного українського правопису. Відбір матеріалів завершено у листопаді 2003 р.

Сподіваємось, що цей покажчик, складений при активній участі Віталія Павловича, допоможе читачам краще ознайомитися з роботою одного з провідних вітчизняних дослідників у галузі фізіології, створенням засад екологічної освіти, викладанням природничих наук у відродженій Києво-Могилянській академії.

Віталій Павлович Замостьян. **Основні дати життя і діяльності**

- 1933 р.** – народився у м. Шостка Сумської обл.
- 1939 р.** – переїзд до м. Львова.
- 1940–1951 рр.** – навчання в середній школі (1940–1941 рр. – у Львові, 1941–1942 рр. – с. Петрівці Миргородського району на Полтавщині, 1943–1946 рр. – с. Савинці Миргородського району Полтавської обл., 1946–1951 рр. – у залізничній середній школі № 17 м. Жмеринки).
- 1951–1957 рр.** – навчання в Київському медичному інституті ім. акад. О. О. Богомольця за спеціальністю «Педіатрія».
- 1957–1960 рр.** – дільничний дитячий лікар поліклініки Обласної дитячої лікарні м. Донецька.
- 1960–1963 рр.** – аспірант лабораторії фізіології Київського НДІ геронтології АМН СРСР.
- 1963–1966 рр.** – молодший науковий співробітник лабораторії фізіології Київського НДІ геронтології АМН СРСР.
- 1964 р.** – захист в Інституті фізіології ім. О. О. Богомольця АН України дисертації на тему «Вікові особливості нейрогуморальної регуляції трофіки скелетних м'язів» на вчений ступінь кандидата медичних наук за спеціальністю «Нормальна фізіологія».
- 1966–1973 рр.** – старший науковий співробітник лабораторії фізіології Київського НДІ геронтології АМН СРСР.
- 1973–1986 рр.** – старший науковий співробітник, завідувач лабораторії фізіології Київського НДІ медичних проблем фізичної культури МОЗ УРСР.
- 1978 р.** – захист в Інституті фізіології ім. О. О. Богомольця АН України дисертації на тему «Периферичні механізми м'язової працездатності та їх вікові особливості» на вчений ступінь доктора медичних наук за спеціальністю «Фізіологія людини і тварин».
- 1986–1992 рр.** – завідувач лабораторії вікової радіобіології Наукового центру радіаційної медицини АМН СРСР.
- З 1992 р.** – декан факультету природничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія».
- З 1995 р.** – декан факультету природничих наук, завідувач кафедри екології НаУКМА.
- З 2003 р.** – завідувач кафедри екології, декан-організатор еколого-медичного факультету.

АВТОДАФІЯ

Народився я в розпал голодомору в Україні на початку 1933 року, тоді ж до влади в Німеччині прийшов Гітлер. (Це я тепер такий розумний, а в той час я всього цього ще не знав.) Наша сім'я голоду не відчувала. Батько був військовим лікарем, а цей контингент, як відомо, під геноцид не підпадав. Мабуть, рятуючи від голоду, батько забрав з рідного села Петрівців Миргородського району мою бабусю Ганну. Вона була першим моїм вихователем, її я добре пам'ятаю. Була вона доброю, але по-сільському лайливою. «Цур тобі, пек, щоб тебе черви та пранці зділи, а щоб тобі.., та бодай тобі.., а цур тобі в печінки та в бандури!». Так, миргородський діалект я сприйняв з молоком моєї мами. Потім я закріпив свій фольклорний запас у роки німецької окупації, коли ми з Харкова втекли до Петрівців, знов-таки від голоду. У ранньому дитинстві я дуже любив рибу, просив у сусіда: «Дай биби». Мабуть, через цю рибу я й став таким розумним. А може, щось інше їв? Зустрічатися з дівчатами почав з 5 років. Була в мене подружка Майя. Ми сідали поруч і розглядали одне в одного цікаві частини тіла. Певне, вже тоді якимось підсвідомо я поступово ставав фізіологом.

Мама моя з Харківщини. Там десь, у Валках та Знаменці – мої неznані родичі. Вона теж була лікарем. Витягла нас, мене й сестру, через тяжкі роки окупації. Під час окупації працювала на колгоспній землі, щоб було що їсти. Виховала нас у дусі ненависті до окупантів і любові до батьківщини, тоді радянської. Якимось у 1942 році над с. Петрівцями пролетів наш літак і скинув листівки. Ми їх позбирали у сосняку і роздавали людям. Отож я можу стверджувати, що брав участь у партизанському русі. До війни у нас була дуже спокійна і дружна сім'я. Навколо у сусідів, як я пам'ятаю, точилися нескінченні сімейні сварки. Ми жили спочатку в Харкові, а потім, після 1939 року, у Львові. Війна все зруйнувала. Батько через 2 місяці після початку війни попав у полон. З полону його забрала якась жінка. Потім вона йому сподобалась більше, ніж мама, і він у сім'ю вже не повернувся. Цю Лесю (так її звали) я люто ненавидів усе життя. Я досі не можу зрозуміти, яке потьмарення найшло на мого батька, як він міг зрадити святу жінку, що зберегла йому вірність у тяжкі роки війни і потім чекала його все життя.

Але повернемося до автодафії. Школу я почав у Львові. Наша школа була в якійсь католицькій духовній установі. Ми, діти, в різних зака-

лабках знаходили мініатюрні молитовні книжечки польською мовою. У першому класі у мене було перше кохання. Ми вдвох з приятелем кохали одну дівчину і часто удвох проводжали її додому. У цей же час я зійшовся з компанією вуличних пацанів, які крали булочки в магазинах, так що був трохи «приблатньонним». Батько, спасибі йому, вибив з мене цю дурість. Там-таки, у Львові, я почав розмовляти польською. Її, мови, тоді у Львові було дуже багато. На жаль, польська мова вивітрилася з мене. У пам'яті залишилась єдина фраза – «іджь, бо копне в дупе, то крєв залєє». Добре пам'ятаю, як я грався на вулиці паперовим літачком, на крилах якого були намальовані зірки. Якась стара жінка, що проходила мимо, з оскаженінням затоптала цей літачок. Другий клас я продовжив у Харкові перед окупацією. Війна почалась для мене у Львові. Сіріло, і були вибухи бомб, і виття літаків. Мої батьки заспокоювали себе: «Мабуть, це учбова тривога». У пам'яті спливає батькове обличчя – ніколи я не бачив його таким серйозним. Термінова евакуація потягом. Кілька разів налітали німецькі літаки, тоді поїзд зупинявся і всі тікали в поле. Чому? Пам'ятаю, як у Харкові я побачив передові загони німців. Вони йшли ланцюжком, притискаючись до будинків, і були обвішані всілякою амуніцією. І ще одна картинка – через два з половиною роки. Село Петрівці. Три дні тому втекли німці. Десь під Ромоданом гуркотіла війна. Селяни казали, що бачили наших розвідників. Ось-ось прийдуть наші. І от спекотного літнього дня, десь з-за річки Хоролу, від Єрмаків, іде нескінченний ланцюг наших солдатів. Виляняли гімнастерки, стомлені сірі обличчя, а селяни – з гостинцями: хто насіння дає, хто хліба. Найщасливіші дні в моєму житті – це день Перемоги і день, коли прийшла вістка, що батько живий.

У другий клас ходив при німцях у Петрівцях, продовжував після визволення уже в селі Савинцях – це за п'ять кілометрів від Великих Сорочинців. З шостого до десятого класу я вчився в залізничній середній школі № 17 у м. Жмеринці, куди мене забрав батько. При німцях до школи я ходив у драних штанях і в маминій хутряній куртці, яка була на мене завелика. У дворі школи німецькі солдати порались біля гармат і щоразу брали мене на глузи. Один німець-глузівник був в окулярах. Мабуть, його смішила мамина куртка. Ще одна картинка. 1943 рік. Німців уже вигнали. Мене привозять на підводі в Савинці, куди маму призначили лікарем. Їдемо повз школу, де я вчитимусь. Там саме перерва. Іде різноголоса стрілянина – чути вибухи, автоматні черги, літають трасуючі кулі. Це школярі бавляться з боєприпасами. Потім і я навчився. А скільки дітей війни загинуло, колупаючись у снарядах!

Закінчуючи десятирічку я мріяв стати льотчиком. Але батько весь час розвіював романтику цієї професії. Він радив мені стати лікарем: «Якби я не був лікарем, я б у полоні не вижив». І от слухняний син свідомо подав документи до Київського медінституту. І вступив. У 1951 році корупція була ще в зародку порівняно з сьогоднішнім.

Медінститут – це непросто! Вчорашній школяр потрапляє до трупарні. Тут іде ломка, поглиблюється розуміння життя для тих, хто витримує. Той, хто не вивчав медицину, залишається тлінним гуманітарієм усе життя. Навіть природничник. Після вивчення безлічі хвороб стаєш веселим життєстверджуючим песимістом, може, навіть циніком.

На перших курсах вивчали біологію, нам утовкмачували постулати Т. Д. Лисенка, якого я не розумів. «Спадковість – це здатність організму вимагати певних умов для свого існування і певним чином на ці умови реагувати...» – запам'ятав я з газети. Біолог, професор Кострюкова, тлумачила нам «учення» Лисенка і на всі заставки ляля менделістів, морганістів і негідника Мальтуса. Навіть мертва латинська мова була політизована: «Anno millesimo octingentesimo septuagesimo dux proletariorum universi Lenin natus est», що означає: «У 1870 році народився вождь світового пролетаріату Ленін». Але тоді ми цього майже не помічали. Думали, що так і треба.

1957 рік. Державний іспит з історії КПРС. Мені попався розгром Колчака. Бекав я, мекав і нарешті сказав, що Колчак був розстріляний в Омську... Далі гадав – у Томську. Викладач не витримує: «Колчак був розстріляний в Іркутську, але це не має великого значення».

Під час розподілу призначень випускників-лікарів мене хвилювало тільки одне: щоб у тому місті, куди мене направлять, був гімнастичний спортзал. Я був фанатом спортивної гімнастики, але тоді ще не розумів, що великих перспектив у мене в цьому виді спорту немає.

Реальне життя різко відрізнялось від інститутських, студентських очікувань. Уже тоді, ще в 1957 році, лікарем у клініку потрапити було майже неможливо. І ось я – дільничний дитячий лікар поліклініки Обласної дитячої лікарні м. Донецька (тоді Сталіно). Іду на виклик, стукаю в двері. Довго не впускають. Потім вибачаються: «Ми думали, що монтер прийшов перевіряти, чи не крадемо електрику». Був зеленим, недосвідченим. Згодом стали поважати. Молоді ноги легко носили мене поверхами, і я став «поверховим лікарем». Український варіант російського «поэтажний доктор» навіть кумедніше звучить. Мною опікувалася завполіклініки Есфір Ісаївна Ріхтер, котра якось надихнула мене підготувати виступ на обласний актив медпрацівників. У своїй промові я зазначив, що для дільничного лікаря не потрібен курс медичного інституту, що ці функції під силу спеціально натасканим десятикласникам; сказав, що зарплата «поверхового лікаря» надто низька; наголосив на тому, що санітарно-епідеміологічні станції перетворились у наглядців над лікарями (замість того, щоб самим виконувати свою санітарну роботу, вони валять усе на дільничного лікаря). Я ще багато чого там сказав. Після мого виступу завідувачка облздороввідділу Бабенко сказала, щоб мого духу в області не було.

І посипались догани. А я був секретарем комсомольської організації лікарні й редактором стіннівки. Якось з відрадження, з м. Шахтарська,

я надіслав телеграму і сам її розмістив у газеті: «Замостьян з відрядження питає, чи не одержав він чергової догани в плановому порядку». Молоде-зелене! І одержав третю чи четверту догану. Мене направили в розпорядження облздороввідділу як нездатного лікаря.

І тоді включилися механізми самозахисту. Я йду спочатку в райком комсомолу, а секретар райкому вже поінформований нашим головлікарем. Тоді я йду в райком партії і... як сто баб пошептало. Інструктор Шелест призначає комісію, комісія колошматить обласну лікарню, мене реабілітують. Але я розумів, що в тому колективі мені вже не працювати. І почались пошуки аспірантури. Дякувати В. В. Фролькісу, який мене запам'ятав ще з другого курсу і запросив в аспірантуру з фізіології до нового Інституту геронтології. Таким чином, я вдячний головному лікарю Обласної дитячої лікарні м. Донецька і завідувачці облздороввідділу, які надихнули мене піти в аспірантуру. Тобто в науку я пішов з нужди. Причому від дитячого лікаря відразу перейшов до вивчення фізіології старого організму.

Лікар після трьох років практичної роботи для теоретичних досліджень – нуль. Так і я почувався нулем у цій лабораторії розуму, дослідів і гіпотез. Тоді ще не професор, але доктор наук Володимир Веніамінович Фролькіс був дивовижною людиною. Надзвичайно тонкий у стосунках з людьми, співробітниками зокрема. Оратор від Бога. Коли він у нас, студентів, був асистентом і вів групу, його завжди було цікаво слухати. Він найнудніші, з моєї точки зору, теми, приміром фізіологію травлення, розповідав захоплююче, примушував нас висувати нові гіпотези про механізми функції серця, скелетних м'язів, вищої нервової діяльності. Тобто він ще в 50-х роках викладав так, як сьогодні вчать нас американці. Єдина відмінність – не сидав на стіл. А в лабораторії фізіології почалося для мене нове, нечуване й небачене життя. Його щотижневі наукові лабораторні конференції – школа фізіології, медицини, історії науки, культури і життя. Я в лабораторії був Вітею. Так він мене називав, і так мене називали всі. Доручив він мені зібрати установку для вивчення м'язової працездатності, коли сідничний нерв подразнюється електричним струмом, а скорочення м'язів реєструється на закіптюженому барабані кімографа. А я ж – повний нуль. Не знаю, з якого боку підійти до столу і з чого почати. І моїм першим тренером був славний Нестор Верхратський, який вдавав, що не помічає мого невігластва і терпляче вчив мене. Потім потроху все налагоджувалось, я мужнів як «крисоріз». Завдання від шефа (Фролькіса) було стомити м'яз в результаті виснажливої електростимуляції і на фоні стомленого м'яза стимулювати черевний симпатичний ланцюжок або ввести адреналін для викликання так званого феномену Орбелі – Гінецинського. А м'яз не стомлювався! Працює дві години, три, шість, вісім годин – і не стомлюється. Може, це від того, що я був абсолютний невіглас в електроніці? Якийсь артефакт?.. Але який артефакт, коли м'яз працює. І тоді я йду

на шестимісячні курси радіотелемайстрів. Значно порозумнішав. Але м'яз не стомлювався. З того часу багато було дослідів з нестомлюваністю м'язів, і тільки в 1976 році, коли я вже пішов з Інституту геронтології, я опублікував у «Фізіологічному журналі» СРСР дві статті про умови нестомлюваності м'язів. На жаль, вітчизняні фізіологи не помітили цих матеріалів. Якимось мені довелося дискутувати з цього приводу з В. Хаютиним, відомим на той час фізіологом, і він з московською амбіційністю стверджував: «Этого не может быть, у вас была контрактура». Річ у тім, що у київських фізіологів амбіція теж є. Якимось я подав в український «Фізіологічний журнал» статтю з новими даними про кровопостачання працюючих м'язів. Там я експериментально доводив існування критичного рівня кровотоку для нестомлюваності. Один відомий академік дав негативну рецензію. Певне, теж подумав, що цього не може бути. Стаття так і не була опублікована.

Аспірантура – це не тільки досліди, бібліотеки, конференції, публікації, а й молоде бурхливе життя, кохання, дружба, зустрічі, застілля. Я одержував в аспірантурі мінімальну лікарську стипендію – 74 рублі. А тут ще мама купила машину, Волгу-21. Машину я інколи брав у Київ. І тоді припинялись бібліотеки, досліди. Я ще тоді помітив цікавий феномен: як тільки відганяю машину в с. Великі Сорочинці, різко скорочується коло друзів. Селя ві. Через цей автомобіль десь майже рік аспірантура вилетів у трубу. Через рік після закінчення аспірантури я подаю на захист кандидатську дисертацію. Пам'ятаю свій ганебний попередній захист в Інституті геронтології. У мене був якийсь ступор. Мені здавалося, що навколо надзвичайно розумні люди, а я такий тупий (і куди ти виліз?). Добре пам'ятаю, що під час захисту у мене випростався пасок, і я весь час його намагався повернути на місце. А він не піддавався! І зовсім інша річ – офіційний захист. Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця. Літо 1964 року. Очолоє вчену раду академік Данило Воронцов. Бере участь у засіданні ради ще молодий Платон Костюк. А у мене гладко тече промова і вичерпні відповіді на запитання. Пройшло. А потім минуло ще 9 років експериментів, знахідок, цікавих локальних відкриттів. Я став умілим експериментатором, мені до снаги стали тонкі філігранні досліди на щурах з канюлюванням мініатюрних артерій, з автоперфузією працюючих м'язів... І почалась якась криза, застій. Це не залежало від колективу, керівника. Це залежало від мене. Мабуть, це був синдром поля сильної особистості. Я розумів, що далі я перестану самостійно мислити і перетворююсь, висловлюючись мовою електроніки, в генератор у режимі чекання. І тут мені пропонують іти завідувати лабораторією фізіології в Інститут медичних проблем фізичної культури МОЗ УРСР. Я ризикнув. За могутньою спиною Володимира Фролькіса ми всі були хлопчиками в коротких штанцях (як тепер улітку ходять дорослі дяді з волохатими ногами), а тут жорстоке реальне життя відомчої наукової установи. Це вам не академічна наука. Ми повинні

вивчати реакцію організму до і після здачі норм ГПО! Це, брате мій!.. Колись у черговому вітанні Вчителю (він же ВВ) я писав: «Дорогой ВВ, иже еси в академической выси, а мя грешному довелось топтать министерскую глину». Довелось раків пекти на всіляких учених і невчених радах. Контингент співробітників КНДІМПФК був двояким – половина медиків, половина спортсменів і малий прошарок біологів. Спортсмен – це здебільшого ентузіаст з палаючим поглядом, який хоче будь-яку наукову проблему вирішити одразу, не відкладаючи, або впадає в містику. Тут важливо було не розгубити академічний дух. І я поступово створив експериментальну базу, налагодив стереотаксичне вживлення електродів за спеціальним атласом. Допомогала мені Валя Міцель. Ми з нею побудували цікавий тредбан, де щур зі вживленими електродами прагнув дотягтися до педалі самоподразнення і при цьому виконував певну роботу, яку ми дозували. За цей тредбан було одержане авторське свідоцтво. Це було перше свідоцтво, яке одержав інститут. Директор наш, Анатолій Олексійович Шелюженко, лікар, який прийшов в інститут з ЦК Компартії України, поставив завдання – почати одержувати авторські свідоцтва. Він десь близько року до мене придивлявся і все-таки визнав. У цій установі я з Віті перетворився на Віталія Павловича. Потім я почав поступати в партію. Вступав я цілих три роки. Якийсь «доброзичливець» написав анонімку в райком партії, що «Шелюженко розвів в інституті синагогу, що тут багато євреїв і ось один із них, В. Замостьян, пролазить у партію. А потім вони ідуть в Ізраїль». Логіка мікроцефала. Райком розбирався роками, а потім мене тортурили на партійній комісії: «Чому ви раніше не вступали в партію? Вам було ніколи, бо ви дисертацію писали?» Таки прийняли і відразу ж вибрали секретарем партійної організації інституту. І почалися райкоми, партзбори, партбюро. Розмови про мораль. Шелюженко – до співробітника-комуніста: «Сашко, ти вже втретє одружуєшся, ти ж багатоженець, ми тебе виженемо з партії». Відповідь: «Анатолію Олексійовичу, я ж чесний комуніст. Якщо я переспав з жінкою, я повинен з нею одружитися».

Громадська й адміністративна робота, звичайно, заважала науковій. А в мене ще й докторської нема. Добре, що ніхто не втручався в справи лабораторні і можна було планувати наукову роботу за власним бажанням. Я й планував і робив докторську. В основу лягли мої досліді з нестомлюваності м'язів, які я проводив ще в лабораторії Фролькіса. Багато чого довелось доробляти. Додалось три авторських свідоцтва. Відпусток творчих ніхто не давав. Тому підготовка дисертації розтяглася до 16 років (від часу кандидатської). Перший внутрішній захист був у мене в 1974 році в Інституті геронтології, через рік після мого звільнення. З того часу було чи не п'ять попередніх захистів дисертації, кожен з яких закінчувався бенкетиком. Нарешті в 1978 році в тому ж таки Інституті фізіології ім. О. О. Богомольця я таки офіційно захистився. Захист був нормальним, але тяжким. Двадцять три запитання. Кожен фахівець

питав те, що він знає. «Як ви вимірювали напругу кисню поліграфічним методом?» – Березовський. «Чи визначали ви кисневі каскади?» – Колчинська. «Чи досліджували ви синапс?» – Костюк. І так далі. Особливо старався академік Серков. Я на це очікував. Він часто на захистах перетворював дисертацію на попіл, а потім клявся, що буде все-таки голосувати «за». Він узяв мій автореферат і потяг ним над столом: «Ви пишете, що це периферичні механізми працездатності, але ж тут немає механізмів!» Звичайно незворушний Платон Костюк з серцем доводив мені вже після захисту, що треба було детальніше дослідити синапс. Оponentами були М. Зимкін з Ленінграда з Інституту Лесгафта і О. Радзівський з нашого фізкультурного. Я – везунчик. Костюк посварився з ВАК СРСР, і вони після мого захисту півтора року не розглядали дисертації з Інституту Костюка. А потім були ще чорні опоненти: «Як це так м'яз не стомлюється? Цього не може бути!». Нарешті затвердили. З моменту мого переходу з Інституту геронтології в Інститут медпроблем фізкультури (ми часто його називали: «Інститут нет проблем») минуло тринадцять років. У лабораторії фізіології почало з'являтися своє обличчя, намітився напрям досліджень, цікава концепція... Пішли аспіранти, дисертанти... І тут вибухнув Чорнобиль.

Починалося це непомітно. Щось трапилось у далекому Чорнобилі. Незначні офіційні повідомлення. Дурили не тільки нас. Світ. І тільки коли по чужому радіо почув, що в Швеції підвищилась радіація – тоді зрозумів масштаби події. Відсутність інформації породжує страх і перебільшення. Я пам'ятаю, як 1 травня я дивився на небо і гадав, чи не смертельну дозу я отримую? Тоді над Києвом висіла йодна хмара. Доза, як тепер відомо, була не смертельна, але для щитовидної залози відчутна. У Шевченківському райкомі нам, секретарям, сказали: «Дітей вивозьте». Через два дні: «Ні в якому разі не вивозьте, не панікуйте». А найбільш посвячені вивозили. І пішла брехня селом, і пішла першотравнева демонстрація. Я це явище, коли люди зневірилися, називаю інпринтінгом (Конрад Лоренц): коли каченя, яке щойно вилупилось, тиждень бачить перед собою одягну щітку, воно все життя вважатиме її своєю матір'ю. Так і стражденні обивателі – хоч би скільки їм після цього казали правду про Чорнобиль, вони все одно нізачо не повірять.

На чорнобильській хвилі було створено Всесоюзний центр радіаційної медицини АМН СРСР. На базі «Інституту нет проблем!». Єдине позитивне в цих змінах я вбачав у тому, що автоматично залишаю посаду секретаря парторганізації – це все-таки заважало дослідженням. І пішов директор центру А. Ю. Романенко (тоді він суміщав і посаду міністра МОЗ) у Шевченківській райком по пораду. А там сказали: «Робіть секретарем Замостьяна, з ним у нас не було ніякої мороки». Тож ніякої втіхи, знову мене обрали секретарем. І знову переорієнтування, зміна напряму наукових досліджень, поглиблення знань з радіобіології. Почав вивчати дію малих доз іонізуючого випромінювання на функцію

нервово-м'язової системи як індикатора стану всього організму. Відриватись від м'язів не хотілося, бо я однолюб у науці. Крім того, методикою дослідження нервово-м'язової системи я володів пристойно. Почалися перші несміливі кроки в радіобіології, семінари і допомога «старших братів». Московський Інститут біофізики нас опікав з відомим московським скепсисом: «що ви там знаєте в порівнянні з нами, салаги». У них насправді досвід був більший, ще в 1954 році – аварія в Челябінську. Всі ядерні аварії Союзу аналізувалися Інститутом біофізики АН СРСР (директор – академік Ільїн). Дуже цікавим й повчальним було стажування в Шостій клініці Інституту біофізики. А далі будні, будні, будні.

І якось непомітно почалась перебудова, яку ми вітали, а потім вона непомітно стала некерованою. Ще один епізод з життя. Ми з підполковником внутрішніх військ, моїм приятелем Анатолієм Гудзенком повертаємося з сауни. Радощів здалося замало. «Давай ще зайдемо до Славка Брюховецького!» І майнули на Челюскінців, де він тоді жив. Довго не відчиняли. Нарешті відчинили. У дверях якийсь не такий Брюховецький, на милицях. Після розпитувань впустив-таки. Як виявилось, у нього був щойно написаний проект «Руху за соціалістичну перебудову» і він вирішив, що я привів служивого, щоб його заарештувати. Ми із задоволенням були першими слухачами цього історичного проекту і потім ще гарно посиділи.

У 1990 році мені вдалося позбутися секретарства. З партії я не виходив, партквиток зберіг як пам'ять. І тут трапився путч. З «Лебединим озером» у мене складні асоціації. Перша – студентські роки, балет в Оперному. Друга – аспірантура в Інституті геронтології, початок 60-х. Якийсь Вася з ансамблю Вірського ставить «танок маленьких лебедів». Виконують чотири аспіранти в пачках, серед них і я. Вася знав, що викликатимуть «на біс». Для цього підготував танок канкан. Це був найбільший успіх у моєму житті. Академіки, серед них Борис Микитович Маньківський (невропатолог), від сміху сповзали зі стільців. І третя асоціація, коли 19 серпня весь день по телевізору – балет «Лебедине озеро». Я їхав з Бирлівки (там у мене садиба) і, дізнавшись про путч, уперше пожалкував, що народився не в Швейцарії.

Потім були всім відомі події. Одного разу, десь на початку серпня 1992 року, пролунав телефонний дзвінок – і давній мій приятель Слава Брюховецький каже: іди до мене деканом. Незважаючи на те, що в деканстві я ні в зуб ногою, відразу погодився, але все-таки сказав, що ще подумаю. Через кілька днів – зустріч із Брюховецьким. Ми обійшли навколо першого кварталу, дорогою він ввів мене у курс справ, і я цього разу з притаманним мені авантюризмом погодився. «Тоді приходь на Софійську площу, братимеш участь у ході Андріївським узвозом і в мітингу на Контрактівій площі». Потім як у казці, пішло, поїхало...

У мене ностальгія за першими трьома роками нашої Могилянки. Це було справді чуття єдиної родини! Студенти – друзі. Начальство – друзі.

Викладачі – друзі. І Брюховецький був іншим. Часто заходив до мене сам або з кимось. Одного разу зайшов з Сашком Чопівським, а в мене якраз була вишнівка. Усім сподобалося. А тепер не те. Коли Брюховецький заїде, то рече: «У тебе так багато кімнат, треба відібрати. Ти куркуль». *Tempora mutantur et nos mutamur in illis.* (Змінюються час, і ми змінюємося з ними.) Перші роки життя відновленої Могилянки – це якийсь чудо. Немає усталених програм викладання, немає потрібних кафедр, частину приміщень займають моряки, які агонізують. Надряпано на стелі туалету: «Зверохохлам – смерть». Другий напис на підвіконні: «Море, прости нас!». Ми творимо педагогічний процес разом зі студентами першого-другого призову. І які випускники вийшли! І тут саме час подивитись на проблему: що головніше, студент чи викладач? Що головніше, курка чи яйце? Навчання на перших роках відновлення Могилянки... Це була переправа на підсобних засобах. Не всі добрались до протилежного берега.

З року в рік ми дедалі більше стаємо університетом. Міцніє університетська бюрократія, міцніє матеріально-технічне забезпечення навчального процесу, щорічно підвищується якість курсових та дипломних робіт, шириться слава студентів-могилянців, які перемагають у всіляких конкурсах і створюють позитивний імідж університету в науково-дослідних інститутах та фірмах, де працюють наші студенти. Але... Треба сказати «але». Зсередини видніше наші недоліки. Недарма кажуть, що немає більших безбожників, ніж у храмі Божому. Основна проблема, як мені здається, недостатня вихованість студентів. Тебе можуть заштовхати й не пропустити в двері, студент може через весь двір гукати тебе і намагатись вирішити якийсь своє питання. Ти розмовляєш з кимось – студент втручається в розмову зі своєю проблемою. Я розумію, що дехто розцінює це як демократичність. Я ж розцінюю це як невихованість, відсутність природного такту. Такі речі треба виховувати, надолужувати те, чого не дали в сім'ї. Вважаю, що необхідно вводити загальний курс основ культури та етикету і впроваджувати його на всіх факультетах. Потрібен «Кодекс честі могилянців» як для співробітників, так і для студентів. Потрібен авторитет, гуру з виховної роботи, якийсь відомий боксер на зразок Кличка або якийсь каратист на зразок Чака Норіса. У Бостонському університеті, приміром, керує відділом дозвіл студентів молоджавий адмірал.

Але я захопився і знову відволікся від автодафії. Життя триває. Картинка з життя. Група в кабінеті декана: Вишенська, Маслюківська (мій первісток), я, студентка Тимошина і двоє представників від UNDP. Усі розмовляють англійською. Я мовчу. Йдеться про якийсь незначний контракт. Мені надзвичайно приємно, що ділова розмова в деканаті йде виключно англійською. У кінці я прошу слова, щоб вставити своїх п'ять копійок: «I understand nothing you speaking about. But I know and believe that it is very importance».

Мої англомовні випускники потроху повертаються з-за кордону. Викладають у нас Оленка Маслоківська (Єльський університет), Оксанка Осадча (Університет Монтерей), Оксанка Маркарова, яка два роки була в Америці. Повертається Оля Денищик з Пітсбурга. Потроху набирається «іноземний легіон». Мій дисертант Юра Хмелевський десь пропонує дослідницький грант, Лерій Лапанашвілі зі Швейцарії також пропонує спільне дослідження. З Лерієм ми працювали у 80-х роках. В Америці навчаються Вероніка Федірко, Оля Магас. В Японії – Ірочка Пальона, Надя Сосонкіна і Люся Бесп'ятко. Вони пишуть цікаві листи, йде жвавий обмін інформацією. Так що життя триває.

І на закінчення про жінок. Раніше я дивився на жінку, котра мені подобалася, як на перспективу розвитку стосунків, а сьогодні – як на твір мистецтва. Моя Бирлівка – це невичерпне джерело народної мудрості, фольклору. Якось я кажу старій колгоспниці: «Раніше, Катерино Іванівно, дівчачі погляди об мене спотикались, а тепер ковзають мимо». «А навіщо вам, Віталію Павловичу, ці дівчачі погляди? У матні – похорон, а в голові – свадьба?»

Матеріали про вченого

1. Медицинские аспекты аварии на Чернобыльской атомной электростанции: Материалы науч. конф., г. Киев, 11–13 мая 1988 г. – К.: Здоровье, 1988. – С. 224.

Про *В. П. Замостьяна* як одного з радянських учасників конференції.

2. [Про виступ *В. П. Замостьяна* на науково-практичному семінарі на базі Черкаського колегіуму] // Берегиня. – Черкаси, 1994. – № 1. – С. 3.

3. Visitors // Perspectives on Contemporary Ukraine: A Bull. of Facts, Analysis and Opinions / The Ukr. Research Inst. – 1995. – Vol. 2, № 2. – P. 4. – (News from the Institute.)

Про візит до Ukrainian Research Institute професорів КМА *В. Замостьяна*, *О. Ястремського* та *В. Горського*.

4. Programme and Abstracts of International Symposium Intracellular Signalling in Plant and Animal Systems (ISPAS), Kyiv, Ukraine, 9–14 Sept., 2001 / INTAS, Ministry of Education and Science of Ukraine. Ukrainian Society of Plant Physiology. Ukrainian Biochemical Society. Institute of Plant Physiology and Genetics National Academy of Sciences of Ukraine. Kyiv National T. Shevchenko University. University of «Kyiv-Mohyla Academy». – К., 2001. – P. 3.

Про *В. Замостьяна* як члена Міжнародного дорадчого та організаційного комітетів.

5. Найвища академічна відзнака // Акад. панорама. – 2003. – Вересень. – С. 4.

Про *В. П. Замостьяна*, нагородженого «Медаллю Святого Петра Могили» – найвищою відзнакою Національного університету «Кієво-Могилянська академія».

Бібліографія друкованих праць

В. П. Замостьяна

1962

6. *Деякі вікові особливості нейрогуморальної регуляції трофіки скелетних м'язів // V об'єднана конференція молодих учених, 1962.– К., 1962.– С. 23–24.

7. Некоторые возрастные особенности течения утомления и восстановления // Вопросы геронтологии и гериатрии.– К.: Госмедиздат УССР, 1962.– Т. 2.– С. 77.

8. *О возрастных особенностях регуляции трофики скелетных мышц // Функции и морфологические показатели старения: Тез. конф. – К., 1962. – С. 49–50.

9. О локализации утомления при длительной мышечной деятельности // Материалы конференции по проблемам адаптации, тренировке и другим способам повышения устойчивости организма.– Винница, 1962.– С. 155–156.

1963

10. Вікові особливості регуляції трофіки скелетних м'язів / В. П. Замостьяна, В. В. Фролькіс // Фізіол. журн. АН УРСР.– 1963.– Т. 9, № 5.– С. 596–600.– Бібліогр.: С. 600.

11. О возрастных особенностях влияния адреналина на трофику скелетных мышц // Механизмы старения: [Сборник] / М-во здравоохранения УССР; Ин-т геронтологии и эксперимент. патологии АМН УССР.– К., 1963.– С. 177–183.– Библиогр.: С. 183. – (Вопросы геронтологии и гериатрии, Т. 3).

12. О возрастных особенностях мышечной работоспособности / В. В. Фролькіс, В. П. Замостьяна, С. А. Танин, Е. В. Эпштейн // Материалы IV научной конференции по физиологии труда, посвященной памяти А. А. Ухтомского / Физиол. ин-т им. акад. А. А. Ухтомского Ленинград. гос. ун-та. Ленинград. об-во физиологов, биохимиков и фармакологов им. И. М. Сеченова.– Л.: Изд-во ЛГУ, 1963.– С. 338–340.

13. О возрастных особенностях реакции скелетных мышц на адреналин // Физиол. журн. СССР.– 1963.– Т. 9, № 1.– С. 122–126.– Библиогр.: С. 126.

1964

14. Возрастные особенности нейрогуморальной регуляции трофики скелетных мышц: Автореф. дис. ... канд. мед. наук.– К., 1964.– 20 с.

15. Нейрогуморальные взаимоотношения при старении организма / *В. В. Фролькис, В. П. Замостьян, Л. Н. Богацкая* и др. // X Всесоюзный съезд Всесоюзного физиологического общества им. И. П. Павлова, г. Ереван, 1964 г.– Т. 2: Тезисы научных сообщений, вып. 2.– М.-Л.: Наука, 1964.– С. 365.

16. Симпато-адреналовая и гипофизарно-кортикоидная системы при старении организма / *В. П. Замостьян, Н. С. Верхратский, Н. В. Вержиковская* // Нейрогуморальная регуляция в онтогенезе: Материалы симпозиума. / АН СССР. Объед. науч. совет по комплекс. пробл. «Физиология человека и животных»; АМН СССР. Ин-т геронтологии; АН УССР. Ин-т физиологии им. акад. А. А. Богомольца; Всесоюз. пробл. комис. «Геронтология и гериатрия»; Всесоюз. и Киев. гор. об-во геронтологов и гериатров.– К., 1964.– С. 16–18.

17. Возрастные особенности нейрогуморальной регуляции трофики скелетных мышц: [Рукопись] Дис. ... канд. мед. наук.– К., 1964.– 306 с.

1965

18. Некоторые возрастные особенности нейрогуморальной регуляции сосудов различных областей / *В. П. Замостьян, Н. С. Верхратский* // Современные вопросы геронтологии и гериатрии: Материалы I Закавказ. науч. конф.– Тбилиси, 1965.– С. 50–51.

19. *О возрастных особенностях течения феномена Орбели – Гинецинского // Тезисы конференции, посвященной Л. А. Орбели.– Л., 1965.– С. 75–76.

1967

20. Возрастные особенности регуляции регинарного кровообращения / *В. П. Замостьян, В. В. Фролькис, Н. С. Верхратский* // Физиол. журн. СССР.– 1967.– Т. 53, № 3.– С. 330–336.– Библиогр.: С. 336.

21. *Катехоламины в регуляции обмена и функции при старении / *В. В. Фролькис, В. П. Замостьян* и др. // Биогенные амины.– М., 1967.– Ч. 2.– С. 39–41.

22. *О возрастных особенностях чувствительности различных сосудистых областей к действию адренергических и холинергических влияний / *Н. Верхратский, В. Замостьян* // Материалы VIII конференции по вопросам возрастной морфологии, физиологии и биохимии.– М., 1967.– С. 76–78.

1968

23. Возрастные особенности реакции организма на введение катехоламинов / *В. П. Замостьян, В. В. Фролькис, С. А. Бежанян* и др. // Фармакология и токсикология. – 1968. – Т. 31, № 2. – С. 222–226. – Библиогр. 5 назв.

24. До вікових особливостей нервової регуляції трофіки скелетних м'язів // VIII з'їзд Українського фізіологічного товариства: Матеріали з'їзду. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1968. – С. 192–193.

25. Изменение регуляции тонуса сосудов в работающей скелетной мышце у животных разного возраста // Мышечная деятельность и функции организма при старении: Рефераты докл. симпоз. / АМН СССР. Ин-т геронтологии. Всесоюз. и Киев. об-ва геронтологов и гериатров. – К., 1968. – С. 53–54.

26. Механизмы приспособления мышечной ткани в процессе старения организма / *Н. С. Верхратский, В. П. Замостьян* // Приспособительные возможности стареющего организма. – К., 1968. – С. 302–311.

27. Особенности влияния фармакологических средств медиаторного действия на мембранный потенциал скелетных мышц животных разного возраста / *В. П. Замостьян, О. А. Мартыненко* // Лекарственная терапия в пожилом и старческом возрасте: (Материалы Всесоюз. конф., окт. 1968 г.) / АМН СССР. Ин-т геронтологии. Всесоюз. и Киев. об-ва геронтологов и гериатров. – К., 1968. – С. 107–110.

28. *Регуляция гемодинамики и ее возрастные особенности / *В. Замостьян, Н. Верхратский, В. Шевчук* // Физиология сердечного выброса. – К., 1968. – С. 70–73.

29. Рец.: [Рецензія] // Геронтология и гериатрия. 1968: Ежегодник. – Сердце, сосуды и возраст. – К., 1969. – С. 576–581. – Рец. на кн.: *Комфорт А.* Биология старения / Пер. с англ. – М.: Мир, 1967. – 397 с.

1970

30. Возрастные особенности ацетилхолина и чувствительности тканей к его действию / *В. В. Безруков, Н. С. Верхратский, В. П. Замостьян* и др. // XI съезд Всесоюзного физиологического общества им. И. П. Павлова, г. Ленинград, 1970: В 2-х т. – Т. 2: Тезисы научных сообщений. – Л.: Наука, 1970. – С. 348.

31. О практической неутомляемости нервно-мышечного аппарата / *В. Замостьян, В. Фролькис* // Там же. – С. 61.

32. Catecholamines in the Metabolism and Functions Regulation in Aging / *V. P. Zamostian, V. V. Frolkis, V. V. Bezrukov* and others // Gerontology. – 1970. – Vol. 16, № 3. – P. 129–140.

1971

33. Мембранный потенциал мышечного волокна при длительной напряженной деятельности скелетных мышц у животных разного воз-

раста // Геронтология и гериатрия: Ежегодник. – Старение клетки. – К., 1971. – С. 178–183.

34. Механизмы саморегуляции мышечной деятельности и ее вегетативного обеспечения / *В. В. Фролькис, В. П. Замостьян, С. Ф. Головченко* // Физическая культура в режиме труда и отдыха. – К., 1971. – С. 121–123.

35. О механизмах поддержки длительной мышечной работоспособности у животных разного возраста // Тезисы докладов I Белорусской конференции геронтологов и гериатров. – Минск, 1971. – С. 129–130.

1972

36. Возрастные особенности энергетического обеспечения длительной мышечной деятельности / *В. П. Замостьян, А. Я. Литошенко, Е. В. Энштейн* // II Всесоюзная конференция по биохимии мышечной системы: Тез. докл. / АН СССР. Науч. совет по пробл. «Биохимия животных и человека»; Всесоюз. биохим. об-во. Ленингр. отд.; Воен.-мед. ордена Ленина акад. им. С. М. Кирова. – Л., 1972. – С. 78–79.

37. Вплив тривалої м'язової діяльності на АТФазну та холінестеразну активність у тварин різного віку / *В. Замостьян, Л. Грабіна* // IX з'їзд Українського фізіологічного товариства: Тези доп. – Запоріжжя, 1972. – С. 143.

38. О возрастных особенностях регуляции мышечной деятельности // IX Международный конгресс геронтологов и гериатров, г. Киев, 2–7 июня 1972 г. – Т. 3: Секционные заседания: Тез. докл. – К., 1972. – С. 324.

1973

39. Механизмы регулирования мышечной работоспособности / *В. В. Фролькис, В. П. Замостьян* // Физиология труда: Тез. докл. VI Всесоюз. конф. по физиологии труда. – М., 1973. – С. 365–366.

1974

40. Адаптационно-трофическая регуляция мышечной работоспособности в условиях управляемого кровотока // Патологические аспекты проблемы нервной трофики: Тез. конф. / Всесоюз. науч.-мед. об-во патолофизиологов, Укр. респ. науч.-мед. об-во, Киев. мед. ин-т им. А. А. Богомольца. – К., 1974. – С. 46.

41. Вплив скоротливої діяльності м'язів тварин різного віку на АТФазну та холінестеразну активність міозину / *В. П. Замостьян, Л. Л. Грабіна* // Укр. біохім. журн. – 1974. – Т. 46, № 2. – С. 232–235. – Бібліогр. 6 назв.

42. *Гемодинамическое обеспечение двигательной активности и возраст / *В. П. Замостьян, С. Ф. Головченко* // Сборник тезисов Всемирного научного конгресса «Спорт в современном обществе». – Т.: Биология. – М., 1974.

1975

43. Соотношение между физической работоспособностью и результативностью в отдельных видах комплекса ГТО как показатель физиологической обоснованности нормативов / В. П. Замостьян, Ю. В. Береговой, А. Г. Ракочи // Научные основы врачебного контроля в советской системе физического воспитания: Тез. I Всесоюз. съезда по врачеб. контролю и лечеб. физкультуре. – М., 1975. – С. 21–22.

44. Состояние, перспективы и пути решения медицинских проблем физической культуры / В. П. Замостьян, А. А. Шелюженко, Ю. И. Данько и др. // Там же. – С. 9–12.

1976

45. Взаимодействие мышечных волокон в обеспечении неустойчивости / В. Замостьян, С. Зотов // Физиол. журн. СССР. – 1976. – Т. 62, № 10. – С. 1452–1459. – Библиогр.: С. 1458–1459.

46. Возрастные особенности взаимосвязи между функцией, кровообращением и метаболизмом скелетных мышц / В. Замостьян, В. Коротконоскин, О. Литошенко // III Всесоюзный съезд геронтологов и гериатров, г. Киев, 1–4 июня 1976 г.: Тез. и реф. докл. – К., 1976. – С. 96.

47. Об условиях неустойчивости скелетных мышц // Физиол. журн. СССР. – 1976. – Т. 62, № 1. – С. 97–103. – Библиогр.: С. 102–103.

48. Особенности медико-биологического обеспечения массово-оздоровительных форм физической культуры в современных условиях и перспективы развития // Медицинские проблемы физической культуры. – К., 1976. – Вып. 6. – С. 3–11.

49. Оценка физической подготовленности тренирующихся по программе комплекса ГТО по показателям периферического кровообращения / В. Замостьян, А. Ракочи // Теория и практика физ. культуры. – 1976. – № 4. – С. 53–55. – Библиогр.: С. 55.

50. *Перспективы и пути решения медицинских проблем физической культуры. – К., 1976. – Вып. 5. – С. 3–7.

51. Aging of the Neuromuscular apparatus / V. P. Zamostyan, V. V. Frolkis, O. A. Martynenko // Journal of Gerontology. – 1976. – Vol. 22, № 4. – P. 244–279.

Посилання: *Burke J. R., Kamen G.* Changes in spinal reflexes preceding a voluntary movement in young and old adults // *Journ. of Gerontology.* – Washington, 1996. – Vol. 51, № 1.

Посилання: *Cynthia A., Lien M. D.* Muscle Relaxant Selection and Administration // *Sullabus on Geriatric Anesthesiology.* – <http://www.asaghq.org/clinical/geriatrics/muscle.htm>.

1977

52. Методика изучения взаимосвязи между двигательной активностью и мотивацией / В. Замостьян, В. Норинская // Журн. высш. нерв. деят. – 1977. – Т. 27, № 5. – С. 1097–1099.

53. *Особенности приспособления организма к физическим нагрузкам при подготовке к выполнению нормативов комплекса ГТО у лиц 18–20 лет // Медицинские аспекты комплекса ГТО.– К.: Здоровье, 1977.– С. 43–59.

54. *Оценка критериев физической подготовленности по программе комплекса ГТО // Там же.– С. 90–100.

55. *Тест PWC 170 как критерий подготовленности к выполнению начальных нормативов комплекса ГТО / *В. Замостьян, А. Ракочи, Ю. Береговой* // Формы и методы физкультурно-массовой работы на основе внедрения комплекса ГТО.– М., 1977.– С. 87–89.

56. Устройство для исследования мышечной активности животных: Авт. свидетельство № 552072 // Офиц. бюл. Гос. ком. Совета Министров СССР по делам изобретений и открытий. Открытия. Изобретения. Промышленные образцы. Товарные знаки.– М., 1977.– № 12.– 30 марта.– С. 11.

1978

57. Исследования периферических механизмов мышечной работоспособности и их возрастные особенности: Автореф. дис. ...д-ра мед. наук / АН УССР. Ин-т физиологии им. А. А. Богомольца.– К., 1978.– 50 с.

58. Особенности медико-биологического обеспечения массово-оздоровительных форм физической культуры в современных условиях и перспективы развития / *В. П. Замостьян, А. А. Шелюженко* и др. // Мед. проблемы физ. культуры: Респ. межвед. сб.– Вып. 6.– К.: Здоровье, 1978.– С. 5–12.

59. Полуавтоматическое устройство для определения кровотока в конечностях человека в состоянии покоя и при физических нагрузках / *В. П. Замостьян, В. А. Машек, М. В. Нестеровский, А. Г. Ракочи* // Там же.– С. 57–61.

60. Утомление скелетных мышц – центр или периферия? // Физиология труда: Тез. докл. VII Всесоюз. конф. по физиологии труда.– Л., 1978.– С. 144–145.

61. *Исследования периферических механизмов мышечной работоспособности и их возрастные особенности: [Рукопись] Дис. ... д-ра мед. наук / АН УССР. Ин-т физиологии им. А. А. Богомольца.– К., 1978.– 3421 с.

1979

62. Устройство для тренировки и исследования опорно-двигательного аппарата человека: Авт. свидетельство № 659155 / *В. П. Замостьян, А. Н. Тимченко, А. И. Огурицов* // Офиц. бюл. Гос. ком. Совета Министров СССР по делам изобретений и открытий. Открытия. Изобретения. Промышленные образцы. Товарные знаки.– М., 1979.– № 16.– 30 апр.– С. 14.

1

63. Энергетический метаболизм скелетных мышц при их продолжительной электростимуляции и его возрастные особенности // Тезисы докладов II Всесоюзной конференции «Электростимуляция органов и тканей», 2–4 окт. 1979 г. / М-во здравоохранения СССР. Всесоюз. науч. мед.-техн. об-во; Киев. НИИ заболеваний почек и мочевывод. путей (урологии).– К., 1979.– С. 241–242.

1980

64. *Модификация степэргометрического определения физической работоспособности / В. Замостьян, А. Ракочи, Ю. Хмелевской // Медицина на севере: V науч.-практ. конф. по пробл. физ. воспитания и спорта, посвящ. Олимпиаде-80: Тез. докл.– Архангельск, 1980.– С. 21.

65. *Периферические резервы сократительной функции скелетных мышц // Всемирный научный конгресс «Спорт в современном обществе». Секция: Биология, биомеханика, биохимия, физиология.– М., 1980.– С. 116.

1981

66. *Гипотензивное воздействие статических физических нагрузок в изометрическом режиме / В. Замостьян, А. Ракочи // II Всесоюзный съезд по лечебной физкультуре и спортивной медицине.– М.: ФиС, 1981.– С. 235.

67. *О периферических и центральных механизмах длительной работы мышц / В. Замостьян и др. // Физиология механической, физической и умственной работоспособности при спортивной и трудовой деятельности.– Львов, 1981.– С. 11–12.

68. Статические нагрузки как средство направленного воздействия на периферическое сосудистое сопротивление / В. Замостьян, А. Ракочи // Физическая культура, труд, здоровье и активное долголетие: Тез. Всесоюз. науч.-практ. конф., 13–17 окт. 1981 г., г. Гомель / Ком. по физ. культуре и спорту при Совете Министров СССР. Ком. по физ. культуре и спорту при Совете Министров БССР. Всесоюз. совет ДСО профсоюз. Всесоюз. НИИ физ. культуры.– М., 1981.– С. 97.

69. Устройство для регулирования сосудистого кровотока: Авт. свидетельство № 822815 / В. П. Замостьян, А. Г. Савенко, А. А. Шелюженко и др. // Офиц. бюл. Гос. ком. Совета Министров СССР по делам изобретений и открытий. Открытия. Изобретения. Промышленные образцы. Товарные знаки.– М., 1981.– № 15.– 23 апр.– С. 9.

1982

70. К физиологическому обоснованию уровня двигательной активности человека // Мед. проблемы физ. культуры.– К., 1982.– Вып. 8.– С. 10–16.– Библиогр.: С. 15–16.

Посилання: Закономерности регуляции двигательной активности: Гл. 3 // Куликов В. П., Киселев В. И. Потребность в двигательной актив-

ности: Физиология. Валеология. Реабилитология.– Новосибирск: Наука, 1998.– 144 с.– Библиогр.: С. 126–145.

71. Механізми переміжного функціонування при тривалій стійкій роботі м'язів / *В. П. Замост'ян, А. М. Яніна* // XI з'їзд Українського фізіологічного товариства: Тези доп. (Дніпропетровськ, вересень 1982 р.) / АН УРСР. Укр. фізіол. т-во ім. І. П. Павлова; Наук. рада з пробл. «Фізіологія людини і тварин»; Ін-т фізіології ім. О. О. Богомольця.– К.: Наук. думка, 1982.– С. 163.

72. *Фундаментальные и прикладные аспекты длительной устойчивой работы человека / *В. П. Замост'ян* и др. // Актуальные проблемы развития массовости физической культуры: Тез. докл. респ. конф.– Черкассы, 1982.– С. 114–116.

1983

73. Потенціал дії // Українська Радянська Енциклопедія: У 12-ти т.– Т. 9.– 2-ге вид. / Редкол.: М. П. Бажан (гол.) та ін.– К.: Голов. ред. Укр. рад. енцикл., 1983.– С. 36.

74. Потенціал спокою // Там само.– С. 37.

75. *Проблема дозирования физических нагрузок / *В. Замост'ян, А. Ракочи* // Актуальные проблемы спортивной медицины и ЛФК.– Каунас, 1983.– Ч. 1.– С. 56–67.

76. Реакции артериального давления и пульса при физических нагрузках, различающихся размером мышечных групп и их топографией / *В. П. Замост'ян, А. Г. Ракочи* // XIV съезд Всесоюзного физиологического общества им. И. П. Павлова. Баку, 1983 г.: В 2-х ч.– Ч. 2: Рефераты докладов на пленарных заседаниях; Тезисы научных сообщений.– Л.: Наука, 1983.– С. 379.

77. Ретикулярна формація // Українська Радянська Енциклопедія: У 12-ти т.– Т. 9.– 2-ге вид. / Редкол.: М. П. Бажан (гол.) та ін.– К.: Голов. ред. Укр. рад. енцикл., 1983.– С. 348–349.

78. Рефрактерність // Там само.– С. 353.

79. Ригідність // Там само.– С. 367.

1984

80. Общие изометрические нагрузки в диагностике ишемической болезни сердца / *В. П. Замост'ян, И. В. Шимелис, Б. П. Преварский* // Кардиология.– 1984.– № 12.– С. 85–87.– Библиогр. 9 назв.

1985

81. Некоторые положения Г. В. Фольборта в свете новых данных о механизмах мышечной работоспособности / *В. П. Замост'ян, В. М. Норинская, А. Н. Яніна* // Физиологические проблемы утомления и восстановления: Тез. докл. Всесоюз. конф., посвященной 100-летию со дня рождения акад. АН УССР Г. В. Фольборта, г. Черкассы, 4–6 сент. 1985 г.– К.; Черкассы, 1985.– Ч. 1.– С. 158–160.

82. *О двух типах срочной адаптации гемодинамики к статическим нагрузкам / *В. Замостьян, А. Ракочи* // Механизм адаптации, компенсации: Тез. докл. респ. конф. – Минск, 1985. – С. 122–123.

83. Определение уровня физической нагрузки в изометрическом режиме при проведении функциональных исследований / *В. Замостьян, Б. П. Преварский, Р. Н. Зазимко* и др. // Врачеб. дело. – 1985. – № 9. – С. 29–33. – Библиогр. 6 назв.

Посилання: Виявлення прихованої діастолічної дисфункції лівого шлуночка у пацієнтів з гіпертонічною хворобою / *В. К. Серкова, Н. Ю. Сидорова, В. В. Качан* // Укр. баннер. сеть. – [http://www.rql.kiev.ua/cardio_j/2000/5-6\(2\)/serkova.htm](http://www.rql.kiev.ua/cardio_j/2000/5-6(2)/serkova.htm)

1986

84. Длительная мышечная деятельность и производительность сердца при разных уровнях мощностей внешней работы / *В. П. Замостьян, Л. И. Сытник* // Физиология человека. – 1986. – Т. 12, № 2. – С. 212–218.

85. *К физиологическому обоснованию принципов оздоровительной физической тренировки / *В. Замостьян* и др. // Научные основы физкультурно-оздоровительной работы среди населения: Тез. докл. Всесоюз. науч.-практ. конф. – М., 1986. – С. 230.

86. *Проблема утомления: экспериментальные подходы к дальнейшей расшифровке периферических и центральных механизмов / *В. Замостьян, А. Янина* // Проблемы начальной подготовки и отбора спортсменов: Тез. докл. конф. – Каунас, 1986. – С. 30–31.

1987

87. К обоснованию количественной оценки утомляемости скелетных мышц при статических усилиях / *В. П. Замостьян, В. В. Качан, А. Г. Ракочи* и др. // Кислородные режимы организма, работоспособность, утомление при напряженной мышечной деятельности, 7–12 сент. 1987 г., г. Каунас: Тез. докл. Всесоюз. совещ. – Вильнюс, 1987. – С. 43.

88. *Применение радиоизотопных методов для оценки метаболических свойств костной ткани при физических нагрузках / *В. Замостьян* и др. // Актуальные вопросы радиационной гигиены. – Обнинск, 1987. – С. 97–98.

1989

89. Автоматизированная система управления электрофизиологическим экспериментом в радиобиологии / *В. П. Замостьян, А. Н. Янина, Ю. Н. Хмелевской* // Тезисы докладов Международной научно-технической конференции студентов, молодых ученых и специалистов «Молодые ученые в решении комплексной программы научно-технического прогресса стран – членов СЭВ», 19–22 апреля 1989 г. / Минвуз УССР. Респ. дом экон. и науч.-техн. пропаганды об-ва «Знание УССР»; Киев. орденна Ленина политехн. ин-т. Инж. центр НТТМ КПИ. – К., 1989. – С. 158.

90. Старение и двигательные возможности / *Е. Л. Мачерет, В. П. Замостьян, В. П. Лысенюк*. – К.: Изд-во Киев. гос. ун-та, 1989. – 172 [1] с.: ил.
91. Экспериментальное изучение последствий аварии на ЧАЭС / *В. П. Замостьян, М. И. Руднев, В. А. Боер* и др. // I Всесоюзный радиобиологический съезд, г. Москва, 21–27 авг. 1989 г.: Тез. докл. – Т. 2. – Пушино, 1989. – С. 522–523.

1990

92. Оценка функционального состояния различных структур мышц по данным прерывистых статических усилий у спринтеров и стайеров / *В. П. Замостьян, В. В. Качан* // Комплексная диагностика и оценка функциональных возможностей организма и механизмы адаптации к напряженной мышечной деятельности высококвалифицированных спортсменов: Тез. докл. Всесоюз. науч. конф., г. Москва, 11–14 окт. 1990 г. / Гос. ком. СССР по физич. культуре и спорту. Глав. науч.-техн. упр. Всесоюз. НИИ физич. культуры. Центр. НИИ спорта. – М., 1990. – С. 112–113.

93. *Працездатність людини в процесі тренування тривалими статичними зусиллями на рівні МДС / *В. П. Замостьян, В. В. Качан, Т. І. Кравцова* // Адаптаційні зміни організму і можливості їх застосування для мінливої корекції фізичного навантаження: Тез. доп. Всесоюз. конф. – К., 1990. – С. 121–123.

94. Физическая работоспособность в отдаленные сроки после внешнего гамма-облучения / *В. П. Замостьян, А. Г. Ракочи, Ю. Н. Хмелевской* и др. // Биологические аспекты последствий аварии на Чернобыльской атомной станции, г. Зеленый Мыс, 10–18 сент. 1990 г.: Тез. докл. I Международный конф. – М.: М-во атом. энергетики и пром-сти СССР; НПО «Припять», 1990. – С. 304.

95. *Early Postoperative Work Ability of the Transposed Attached Muscle Flap / *V. P. Zamostyan and others* // Joint Symposium of the Plastic Surgery Educational Foundation for the Hungarian Surgical Society. Plastic Surgery Section. Budapest, Hungary, September, 17–22, 1989. – Budapest, 1990. – P. 23.

1991

96. *Компьютерное ведение исследований по определению некоторых показателей физической работоспособности у человека / *В. П. Замостьян, А. Г. Ракочи* // Применение вычислительной техники и математических методов в научных и экономических исследованиях: Тез. докл. науч.-техн. конф. – К., 1991. – С. 36.

97. Математическая модель суммарного потенциала действия стимуляционной миограммы / *В. Замостьян, Л. Середя, Ю. Хмелевской* // Преобразование параметров электрической энергии в энергетических и технологических установках: Сб. науч. тр. / Ин-т электродинамики АН УССР. – К., 1991. – С. 168–175. – Библиогр. 4 назв.

98. *Математическая модель суммарного потенциала действия стимуляционной электромиограммы / *В. П. Замостьян, Ю. Н. Хмелевской, А. Н. Янина* // Применение вычислительной техники и математических методов в научных и экономических исследованиях: Тез. докл. науч.-техн. конф. – К., 1991. – С. 119.

99. Морфологические особенности перемещенных на ножке скелетных мышц, подвергшихся электростимуляции в режиме сердечных сокращений / *В. П. Замостьян, Л. В. Лапанашвили, А. А. Можина* и др. // Изв. АН Грузии. Сер. биол. – 1991. – Т. 17, № 1. – С. 16–21. – Библиогр. 8 назв.

100. Отдаленные радиационные эффекты в скелетных мышцах / *В. П. Замостьян, А. Т. Носов, Ю. Н. Хмелевской* и др. // Радиобиологические последствия аварии на Чернобыльской АЭС: Тез. докл. Всесоюз. конф., г. Минск, 30 окт. – 1 нояб. 1991 г. – Минск, 1991. – С. 45.

101. *Работоспособность в процессе тренировки длительными статическими усилиями на уровне максимальной произвольной силы / *В. В. Качан, В. П. Замостьян, Т. И. Кравцова* // Адаптационные изменения организма и возможности применения их признаков для текущей коррекции физических нагрузок: Материалы конф., Каунас, 28 февр. – 1 марта 1990 г. / Литов. ин-т физич. культуры. – Вильнюс, 1991. – Ч. 2. – С. 29–32.

1992

102. *Влияние ионизирующей радиации на активность ионных каналов мембран Т-лимфоцитов периферической крови человека / *В. П. Замостьян, А. Н. Верхратский, А. Ю. Бондарь* // Научно-технические аспекты сохранения здоровья людей, подвергшихся радиационному воздействию в результате аварии на Чернобыльской АЭС: Тез. докл. III респ. конф., 15–17 апр. 1992 г., г. Гомель. – Минск, 1992. – Ч. 3. – С. 171–173.

103. Изменения калиевых токов мембраны Т-лимфоцитов периферической крови после радиационного воздействия / *В. П. Замостьян, А. Н. Верхратский, А. Ю. Бондарь* // Актуальные проблемы ликвидации медицинских последствий аварии на Чернобыльской АЭС: Тез. докл. Укр. науч.-практ. конф., 21–23 апр. 1992 г., г. Киев. – К., 1992. – С. 42.

104. Исследование функционального состояния нервно-мышечного аппарата у животных в отдаленные сроки после воздействия ионизирующего излучения малой мощности / *В. П. Замостьян, А. Н. Янина, Ю. Н. Хмелевской* // Там же. – С. 82.

105. Оценка работоспособности лиц, подвергшихся радиационному воздействию в результате аварии на Чернобыльской АЭС / *В. П. Замостьян, А. Г. Ракочи* // Там же. – С. 83.

106. *Физическая работоспособность лиц, принимавших участие в ликвидации последствий аварии на ЧАЭС, в отдаленные сроки после облучения / *В. П. Замостьян, А. Г. Ракочи* // Научно-практические аспекты сохранения здоровья людей, подвергшихся радиационному воздействию

в результате аварии на Чернобыльской АЭС: Тез. докл. III респ. конф., 15–17 апр. 1992 г., г. Гомель.– Минск, 1992.– Ч. 3.– С. 31–33.

107. Функциональные возможности нервно-мышечного аппарата человека в отдаленные сроки после воздействия на организм ионизирующего излучения / *В. П. Замостьян, А. Г. Ракочи, А. Н. Янина* // Проблемы радиац. медицины: Респ. межвед. сб.– Вып. 4.– К., 1992.– С. 81–84.– Библиогр. 5 назв.

1993

108. *О функции нервно-мышечного аппарата в отдаленные сроки после воздействия радиационных факторов в малых дозах / *В. П. Замостьян, А. Н. Янина, А. Т. Носов* и др. // Радиобиологический съезд: Тез. докл., 20–25 сент. 1993 г., г. Киев.– Пушино, 1993.– Ч. 1.– С. 366–367.

109. *Физическая работоспособность человека в процессе изометрической тренировки / *В. Замостьян* и др. // Мед. проблемы физ. культуры.– Вып. 12.– К., 1993.– С. 250.

110. *Skeletal Muscles, Age and Delayed Effects of Radiation Exposure / *V. Zamostyan* and others // Open Problems of Human Radiobiology. The Post Chernobyl / Ed. by: P. Volpe, G. Ravagnan.– Pisa: Pacini, Editore, 1993.– P. 85–91.

1994

111. Про можливість створення на природничому факультеті університету «Києво-Могилянська академія» медико-біологічного відділення / *В. Замостьян, В. Брюховецький* // Матеріали V конгресу світової федерації українських лікарських товариств, 4–9 верес. 1994 р., м. Дніпропетровськ.– Д., 1994.– С. 9.

1995

112. Верификация радиационного воздействия по частоте хромосомных aberrаций у персонала зоны отчуждения / *В. П. Замостьян, А. Ю. Бондарь, И. Н. Хоменко* и др. // Актуальные и прогнозируемые нарушения психического здоровья после ядерной катастрофы в Чернобыле: Тез. Междунар. конф.– К., 1995.– С. 40–41.

113. *Функциональные и цитогенетические изменения у лабораторных крыс после изолированного рентгеноблучения головы / *В. П. Замостьян, А. Ю. Бондарь, А. Г. Ракочи, А. Н. Янина* // Актуальные и прогнозируемые нарушения психического здоровья после ядерной катастрофы в Чернобыле: Тез. Междунар. конф.– К., 1995.– С. 48–49.

114. *Rat's Functional and Cytogenetic Changes after the Separated Head X-ray Exposure / *V. P. Zamostyan, A. Yu. Bondar, O. G. Rakochi, A. M. Yanina* // International Conferenca on the Mental Health of the Chernobyl Disaster: Current State and Future Prospects, Kiev, Ukraine, May 24–28, 1995.– К., 1995.– P. 49.

115. *The Problem of Resistance for Fatigue of the Skeletal Muscles and Some Possibilities to Use it for Cardiac Assistance / *V. Zamostian, A. Yanina* // «Concerted Action Heart» Development Working Group Meeting, Proceedings of the Meeting, Brno, Czech Republic, 26–29 May 1995.– Brno, 1995.– P. 49–61.

116. *The Radiation Influence Verification on Chromosome Aberration Frequency of Estrange Zone Personnel / *V. Zamostyan, A. Bondar* // International Conference on the Mental Health of the Chernobyl Disaster, Kiev, Ukraine, 1995.– K., 1995.– P. 40–41.

1996

117. *Long-Term Effects on Minks of the Radiation factors from the Chernobyl Accident. 1-st decade after Chernobyl: Summing up the Consequences of the Accident / *A. Bondar, V. Zamostian, V. Riasenko* // International Conference in Vienna, 8–12 April 1996.– Vol. 2.– Vienna, 1996.– P. 383–391.

118. **Ред.:** Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія».– Т. 1: Філософія та релігієзнавство / Редкол.: *В. С. Брюховецький, Л. І. Кострова, В. П. Замостян* та ін.; Упоряд. *В. С. Горський*; НаУКМА.– К.: Вид. дім «КМ Academia», 1996.– 150 с.– Член редкол.

1997

119. Розробка рецептури і технології виробництва серветки для протирання оптики / *В. Замостян, А. Нарбут, Г. Вишневецька* // Україна: людина, суспільство, природа: III щоріч. наук. конф., присвяч. 400-й річн. народж. і 350-й річн. смерті П. Могили, 23–24 січ. 1997 р., м. Київ; НаУКМА: Тези доп.– К., 1997.– С. 143–144.

120. Чи зможе політична ситуація на Україні запобігти виникненню нової екологічної кризи / *В. Замостян, В. Карпенко, А. Нарбут, Ю. Валигура* // Там само.– С. 114–116.

121. Як реагує нервово-м'язова система у віддалені строки після дії іонізуючого випромінювання / *В. Замостян, А. Яніна, Ю. Хмелевський* // Там само.– С. 107–108.

122. **Ред.:** Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія».– Т. 2: Культура / Редкол.: *В. С. Брюховецький* (гол.), *Л. І. Кострова, В. П. Замостян* та ін.; Упоряд. *О. В. Бондарець*; НаУКМА.– К.: Інформ.-вид. центр «Стилос», 1997.– 162 с.: іл.– Член редкол.

1998

123. Актуальність оцінки статусу імунної системи та його корекції в умовах дії екологічних чинників / *В. Замостян, Н. Бичкова, О. Вишневецький* та ін. // Україна: людина, суспільство, природа: IV щоріч. наук.

конф., м. Київ, 22–23 січ. 1998 р.: Тези доп. / Упоряд. Л. І. Кострова; Відп. за вип. Ю. Л. Зуб; НаУКМА.– К., 1998.– С. 219–220.

124. Забруднення природного середовища Залізничного району Києва і його приміських зон свинцевими сполуками / В. Замостян, В. Карпенко, М. Charbonneau та ін. // Там само.– С. 224–226.

125. Пострадіаційні пульсації проникності мітохондрій у нервових клітинах кори головного мозку (експериментальні, електронно-мікроскопічні, стереологічні докази) / В. Малюк, В. Замостян, Т. Куфтирева, Л. Стеченко // Наук. зап. НаУКМА.– Т. 5: Природничі науки.– К., 1998.– С. 58–67.– Бібліогр. 10 назв.

126. Феномен пострадіаційних пульсацій проникності мітохондрій у нервових клітинах кори головного мозку (експериментальні, електронно-мікроскопічні, стереологічні докази) / В. Замостян, В. Малюк, Т. Куфтирева, Л. Стеченко // Україна: людина, суспільство, природа: IV щоріч. наук. конф., м. Київ, 22–23 січ. 1998 р.: Тези доп. / Упоряд. Л. І. Кострова; Відп. за вип. Ю. Л. Зуб; НаУКМА.– К., 1998.– С. 220–223.

127. Ред.: Дідух Я. П. Популяційна екологія / Ред. В. П. Замостян.– К.: Фітосоціоцентр, 1998.– 191 с.: іл.

128. Ред.: Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія».– Т. 5: Природничі науки / Редкол.: В. І. Малюк, М. Т. Брик, В. П. Замостян та ін.; НаУКМА.– К.: Вид. дім «KM Academia», 1998.– 82 с.– Член редкол.

1999

129. Експериментальне дослідження тривалого впливу внутрішнього опромінення на функцію нервово-м'язового апарату та мутагенез у соматичних клітинах у лабораторних щурів / В. П. Замостян, М. Ю. Алесіна, О. Ю. Бондар та ін. // Наук. зап. НаУКМА.– Т. 10: Біологія та екологія.– К., 1999.– С. 26–30.– Бібліогр. 7 назв.

130. Науково-методичне обґрунтування програми бакалавра-еколога / В. П. Замостян, В. М. Боголюбов, Л. І. Середа, В. К. Сидоренко // Наук. зап. НаУКМА.– Т. 9: Спец. вип.: У 2-х ч.– Ч. 2.– К., 1999.– С. 377–380.– Бібліогр. 2 назви.

131. Функциональные и цитогенетические изменения в организме и их возрастные особенности в отдаленные сроки после облучения в малых дозах: Гл. 7 / В. П. Замостьян, А. Ю. Бондарь // Медицинские последствия аварии на Чернобыльской атомной станции: Монография в 3-х кн.– Кн. 3: Радиобиологические аспекты Чернобыльской катастрофы / А. Е. Романенко (ред. кол.), П. П. Чайло (ред.); АМН Украины; Науч. центр радиац. медицины.– К.: «МЕДЭКОЛ» МНИЦ БИО-ЭКОС, 1999.– С. 100–116.

132. Ред.: Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія».– Т. 10: Біологія та екологія / Редкол.: В. І. Малюк, В. П. Замостян, Г. В. Донченко та ін.; НаУКМА.– К.: Вид. дім «KM Academia», 1999.– 58 с.– Член редкол.

2000

133. Аналіз тестових завдань при фінальному контролі рівня знань з екологічних дисциплін / *В. Замостяня, В. Боголюбов, Л. Серєда* // *Наук. зап. НаУКМА.* – Т. 18: Біологія та екологія. – К., 2000. – С. 47–50. – Бібліогр. 3 назви.

134. Вплив α -опромінення на життєздатність насіння рослин // *Лабораторний та польовий практикум з екології.* – К., 2000. – С. 79.

135. Дослідження активності радіонуклідів та коефіцієнта поглинання α -випромінювання // *Там само.* – С. 73–74.

136. Комп'ютерне моделювання просторової будови етонію / *В. П. Замостяня, С. Д. Ісаєв, Г. А. Голік* та ін. // *Фізіол. актив. речовини.* – 2000. – № 1. – С. 35–38. – Бібліогр. 12 назв.

137. Нашому народу зараз потрібен свій Мойсей: Бєсїда з д-ром мед. наук, деканом ф-ту природн. наук НаУКМА *В. Замостяням* / *Вїв Б. Тютїн* // *Україна business.* – 2000. – 16–23 серп. – С. 8.

138. Нова композиційна лікарська форма на основі карбомїду для лікування парадонтиту / *В. П. Замостяня, А. В. Нарбут, С. Д. Ісаєв* та ін. // *Наук. зап. НаУКМА.* – Т. 18: Спец. вип.: У 2-х ч. – Ч. 2. – К., 2000. – С. 317–319. – Бібліогр. 5 назв.

139. Physical Methods of Effect on Rheological Characteristics of Substantial Water Systems / *V. P. Zamostian, S. D. Isaev, P. S. Mychaylenko* // *First International Symposium and Exhibition on Environmental Contamination in Central and Eastern Europe, Prague, Sept. 12–14, 2000.* – Prague, 2000. – P. 144–145.

140. Ред.: *Лабораторний та польовий практикум з екології* / *І. В. Бєйко, В. М. Боголюбов, І. Г. Вишенська* та ін.; Ред.: *В. П. Замостяня, Я. П. Дїдух.* – К.: Фїтосоціоцентр, 2000. – 215 с.: іл.

141. Ред.: *Наукові записки. Національний університет «Кїєво-Могилянська академія».* – Т. 18: Біологія та екологія / Редкол. темат. вип.: *В. І. Малюк, А. Г. Безусько, В. П. Замостяня* та ін.; Упоряд.: *М. Т. Брик* та ін.; НаУКМА. – К.: Вид. дїм «КМ Академія», 2000. – 97 с. – Член редкол. темат. вип.

2001

142. ГІС-освіта в екології: проблеми і перспективи розвитку / *В. П. Замостяня, В. М. Боголюбов, Г. О. Бїлявський* // *Наук. зап. НаУКМА.* – Т. 19: Спец. вип.: У 2-х ч. – Ч. 2. – К., 2001. – С. 418–420. – Бібліогр.: с. 419.

143. Національний природний парк «Голосїїв». Проблеми забруднення довкілля Пирогївським полігоном твердих побутових відходів / *В. П. Замостяня, С. Д. Ісаєв, Н. Є. Кундєревич, П. С. Михайленко* // *Наук. зап. НаУКМА.* – Т. 19: Біологія та екологія. – К., 2001. – С. 77–82. – Бібліогр. 8 назв.

144. Нова композиційна лікарська форма на основі карбомїду та етонїю для лікування парадонтиту [Передрук у новїй ред.] / *В. П. Замостяня, А. В. Нарбут, С. Д. Ісаєв* та ін. // *Наук. зап. НаУКМА.* – Т. 19: Спец. вип.: У 2-х ч. – Ч. 2. – К., 2001. – С. 415–417. – Бібліогр. 5 назв.

145. Ред.: Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Т. 19: Біологія та екологія / Редкол. темат. вип.: В. І. Малюк, А. Г. Безусько, В. П. Замостян та ін.; Упоряд.: М.Т. Брик та ін.; НАУКМА. – К.: Вид. дім «KM Academia», 2001. – 103 с. – Член редкол. темат. вип.

2002

146. New Test System for Assessment of Late Effects of Exposure to Hazardous Factors / V. P. Zamostyan // Science & Technology Center in Ukraine, 15–17 October 2002. – <http://www.stcu.kiev.ua/tws/program.html>

147. Ред.: Магістеріум. – Вип. 10: Політичні студії / Редкол.: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостян та ін.; Редкол. темат. вип.: С. Г. Рябов та ін.; Упоряд.: С. Г. Рябов, О. В. Клименко; НАУКМА, Магістер. прогр. – К.: Стилос, 2002. – 122 с. – Член редкол.

148. Ред.: Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Т. 20: Спец. вип.: У 2-х ч. / Загал. редкол.: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостян та ін.; Упоряд.: М. Т. Брик, Н. Г. Антонюк, І. Д. Колпакова; НАУКМА. – К.: Вид. дім «KM Академія», 2002. – Ч. 1. – 280 с.; Ч. 2. – 251 с. – Член загал. редкол.

149. Ред.: Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Т. 19–20: Комп'ютерні науки / Редкол. «Наук. зап.»: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостян та ін.; Редкол. темат. вип.: М. М. Глибовець та ін.; Упоряд. О. М. Печкурова; НАУКМА. – К.: Вид. дім «KM Академія», 2002. – 82 с. – Член редкол. «Наук. зап.».

150. Ред.: Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Т. 20: Фізико-математичні науки / Редкол. «Наук. зап.»: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостян та ін.; Редкол. темат. вип.: П. І. Голод та ін.; Упоряд.: Н. Г. Антонюк, Ю. М. Бернацька; НАУКМА. – К.: Вид. дім «KM Академія», 2002. – 66 с. – Член редкол. «Наук. зап.».

151. Ред.: Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Т. 20: Філологічні науки / Редкол. «Наук. зап.»: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостян та ін.; Редкол. темат. вип.: В. П. Моренєць та ін.; Упоряд. Л. Т. Масенко; НАУКМА. – К.: Вид. дім «KM Академія», 2002. – 55 с. – Член редкол. «Наук. зап.».

152. Ред.: Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Т. 20: Хімічні науки і технології / Редкол. «Наук. зап.»: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостян та ін.; Редкол. темат. вип.: М. Т. Брик та ін.; Упоряд.: М. Т. Брик, Н. Г. Антонюк, І. Д. Колпакова; НАУКМА. – К.: Вид. дім «KM Академія», 2002. – 74 с. – Член редкол. «Наук. зап.».

153. Ред.: Наукові записки. Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Т. 20: Юридичні науки / Редкол. «Наук. зап.»: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостян та ін.; Редкол. темат. вип.: О. Л. Копиленко та ін.; Упоряд.: В. М. Сущенко, Н. В. Александров

ва; НаУКМА.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2002.– 64 с.– Член редкол. «Наук. зап.».

2003

154. Дні науки в НаУКМА: Відкритість, широта, актуальність / На запитання відповідають: *М. Т. Брик, В. П. Замостьян, Т. О. Ярошенко та ін.* // Акад. панорама.– 2003.– Лютий.– С. 1–3.– Без підпису.

В. П. Замостьян про діяльність і плани кафедри екології в НаУКМА.– С. 3.

155. Нервово-м'язовий апарат *in situ* як індикатор впливу факторів довкілля на організм / *В. П. Замостьян, В. О. Федірко* // Наук. зап. НаУКМА.– Т. 21: Біологія та екологія.– К., 2003.– С. 44–49.

156. Сучасні проблеми взаємозв'язків суспільства і природи // Наук. зап. НаУКМА.– Т. 22: У 3-х ч.– Ч. 3: Природничі науки.– К., 2003.– С. 408–412.– Бібліогр. 14 назв.

Згадка: *Брик М.* Дні науки і для колегіумів // *Могилян. джерела.*– 2003.– № 7.– С. 15.

157. Ред.: Магістеріум.– Вип. 11: Археологічні студії / Редкол.: *В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостьян та ін.*; Редкол. темат. вип.: *Л. Л. Залізник та ін.*; Упоряд. *Л. Л. Залізник*; НаУКМА, Магістер. прогр.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 98 с.– Член редкол.

158. Ред.: Магістеріум.– Вип. 12: Культурологія / Редкол.: *В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостьян та ін.*; Редкол. темат. вип.: *О. І. Погорілий та ін.*; Упоряд.: *О. І. Погорілий, Ю. В. Джулай*; НаУКМА, Магістер. прогр.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 98 с.– Член редкол.

159. Ред.: Наукові записки НаУКМА.– Т. 21: Біологія та екологія / Редкол. «Наук. зап.»: *В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостьян та ін.*– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 110 с.– Член редкол.

160. Ред.: Наукові записки НаУКМА.– Т. 21: Історичні науки / Редкол. «Наук. зап.»: *В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостьян та ін.*; Редкол. темат. вип.: *Ю. А. Мицик та ін.*; Упоряд. *М. Ю. Болгарова*; НаУКМА.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 86 с.– Член редкол.

161. Ред.: Наукові записки НаУКМА.– Т. 21: Комп'ютерні науки / Редкол. «Наук. зап.»: *В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостьян та ін.*; Редкол. темат. вип.: *М. М. Глибовець та ін.*; Упоряд. *О. М. Печкурова*; НаУКМА.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 109 с.– Член редкол.

162. Ред.: Наукові записки НаУКМА.– Т. 21: Фізико-математичні науки / Редкол. «Наук. зап.»: *В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостьян та ін.*; Редкол. темат. вип.: *П. І. Голод та ін.*; Упоряд. *Б. В. Олійник, Ю. М. Бернацька*; НаУКМА.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 85 с.– Член редкол.

163. Ред.: Наукові записки НаУКМА.– Т. 21: Філософія та релігієзнавство / Редкол. «Наук. зап.»: *В. С. Брюховецький, М. Т. Брик,*

В. П. Замостьян та ін.; Редкол. темат. вип.: В. С. Горський та ін.; Упоряд. М. Л. Ткачук, Ю. Ю. Завгородній; НАУКМА.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 67 с.– Член редкол.

164. Ред.: Наукові записки НАУКМА.– Т. 22: У 3-х ч.– Ч. 1: Гуманітарні науки / Редкол. «Наук. зап.»: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостьян та ін.; Упоряд.: М. Т. Брик, Н. Г. Антонюк; НАУКМА.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 178 с.– Член редкол.

165. Ред.: Наукові записки НАУКМА.– Т. 22: У 3-х ч.– Ч. 2: Суспільні науки / Редкол. «Наук. зап.»: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостьян та ін.; Упоряд.: М. Т. Брик, Н. Г. Антонюк; НАУКМА.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 185 с.– Член редкол.

166. Ред.: Наукові записки НАУКМА.– Т. 22: У 3-х ч.– Ч. 3: Природничі науки / Редкол. «Наук. зап.»: В. С. Брюховецький, М. Т. Брик, В. П. Замостьян та ін.; Упоряд.: М. Т. Брик, Н. Г. Антонюк; НАУКМА.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 75 с.– Член редкол.

Іменний покажчик *

- Александрова Н. В. 153
 Алесіна М. Ю. 129
 Антонюк Н. Г. 148, 150, 152, 164–166
- Бажан М. П. 73, 74, 77–79
 Бежанян С. А. 23
 Безруков В. В. (Bezrukov V. V.) 30, 32
 Безусько А. Г. 141, 145
 Бейко І. В. 140
 Береговой Ю. В. 43, 55
 Бернацька Ю. М. 150, 162
 Бичкова Н. 123
 Білявський Г. О. 142
 Богацкая Л. Н. 15
 Боголюбов В. М. 130, 133, 140, 142
 Боер В. А. 91
 Болгарова М. Ю. 160
 Бондар О. Ю. (Бондарь А. Ю.,
 Bondar A. Yu.) 102, 103, 112, 114,
 115–117, 129, 131
 Бондарець О. В. 122
 Брик М. Т. 128, 141, 145, 147–154,
 156–166
 Брюховецький В. С. 111, 118, 122,
 147–153, 157–166
- Валігура Ю. 120
 Вержиковская Н. В. 16
 Верхратский А. Н. 102, 103
 Верхратский Н. С. 16, 18, 20, 22, 26,
 28, 30
 Вишенська І. Г. 140
 Вишневська Г. 119
 Вишневський О. 123
- Глибовець М. М. 149, 161
 Голік Г. А. 136
 Головченко С. Ф. 34, 42
 Голод П. І. 150, 162
 Горський В. С. 3, 113, 163
 Грабіна Л. Л. 37, 41
- Данько Ю. И. 44
 Джулай Ю. В. 158
 Дідух Я. П. 127, 140
 Донченко Г. В. 132
- Завгородній Ю. Ю. 163
 Зазимко Р. Н. 83
 Залізник Л. Л. 157
 Зотов С. 45
 Зуб Ю. Л. 123, 124, 126
- Ісаєв С. Д. (Isaev S. D.) 136, 138, 139,
 143, 144
- Карпенко В. 120, 124
 Качан В. В. 83, 87, 92, 93, 101
 Киселев В. И. 70
 Клименко О. В. 147
 Колпакова І. Д. 148, 152
 Комфорт А. 29
 Копиленко О. Л. 153
 Корогоножкин В. 46
 Кострова Л. І. 118, 122–124, 126
 Кравцова Т. И. (Т. І.) 93, 101
 Куликов В. П. 70
 Кундеревич Н. С. 143
 Куфтирева Т. 125, 126

* Прізвища осіб, названих в іменному покажчику, подано за номерами позицій.

- Лапанашвили Л. В. 99
Литошенко О. (Литошенко А. Я.)
36, 46
Лысенюк В. П. 90
- Малюк В. І. 125, 126, 128, 132, 141, 145
Мартыненко О. А. (Martynenko O. A.)
27, 51
Масенко Л. Т. 151
Мачерет Е. Л. 90
Машек В. А. 59
Михайленко П. С. (Mychaylenko P. S.)
139, 143
Мицик Ю. А. 160
Могила П. 119–121
Можина А. А. 99
Моренець В. П. 151
- Нарбут А. В. 138, 119, 120, 144
Нестеровский М. В. 59
Норинская В. М. 52, 81
Носов А. Т. 100, 108
- Огурцов А. И. 62
Олійник Б. В. 162
- Печкурова О. М. 149, 161
Погорілий О. І. 158
Преварский Б. П. 80, 83
- Ракочи А. (А. Г., Rakochi O. G.) 43, 49,
55, 59, 64, 66, 68, 75, 76, 82, 87, 94,
96, 105–107, 113
Романенко А. Е. 131
Руднев М. И. 91
Рябов С. Г. 147
- Савенко А. Г. 69
Середа Л. І. 97, 130, 133
Серкова В. К. 83
Сидоренко В. К. 130
- Сидорова Н. Ю. 83
Стеченко Л. 125, 126
Сущенко В. М. 153
Сытник Л. И. 84
- Танин С. А. 12
Тимченко А. Н. 62
Ткачук М. Л. 163
Тютін Б. 137
- Федірко В. О. 155
Фольборт Г. В. 81
Фролькіс В. В. (Фролькіс, Frolkis V. V.)
10, 12, 15, 20, 21, 23, 31, 32, 34, 39, 51
- Хмелевський Ю. (Хмелевской Ю. Н.)
64, 89, 94, 97, 98, 100, 104, 121
Хоменко И. Н. 112
- Чаяло П. П. 131
- Шевчук В. 28
Шельоженко А. А. 44, 58, 69
Шимелис И. В. 80
- Эпштейн Е. В. 12, 36
- Яніна А. М. (Янина А. Н., Yanina A. M.)
71, 81, 86, 89, 98, 104, 107, 108,
113–115, 121
Ярошенко Т. О. 154
Ястремський О. 3
Burke J. R. 51
Charbonneau M. 124
Synthia A. 51
Kamen G. 51
Lien M. D. 51
Ravagnan G. 110
Riasenov V. 117
Volpe P. 110

Додаток

Уривки з ненадрукованої книги «Вибраний»

К полету Гагарина

Черная бездна в себя вобрала
Звука безмолвного гром-раскат,
То от Земли человека погнала
По неизведанному тоска.

Черная бездна неслышно мчится,
Белые звезды идут дождем.
Время неотвратимо струится,
Где-то сменяя вождя вождем.

Как-то внезапно случилось это,
Хоть до него миллионы лет
Все созревала старушка-планета
В переплетеньи удач и бед.

Славу планеты делил бы я поровну
Меж лагерями... Но в этот раз
Все же до чертиков, братцы, здорово,
Что стартовал человек от нас!

1961

Грустная сказка

Все. Меня больше нету... И небо бездонно,
Облака свои сказки другому несут.
Я забыт безвозвратно прохожей мадонной
На пустынной дороге в дремучем лесу.

Превращусь постепенно я в пень придорожный
И замшусь, ой ты гой еси, долюшка, гой!
И однажды услышу я шаг осторожный
И уверенный рядом шажище другой.

И тогда подымусь, оживу, оживу на мгновенье,
Силуэтом предстану в лесной темноте...

.....
.....

Сквозь деревья пробьется, тебя освещая,
Сноп лучей заходящего солнца косой.
И, зажмурясь, не вынесу яркость снопа я.
А под утро заплачу лесною росой...

Я забыт безвозвратно. Меня больше нету.
Я стою при дороге, то влажен, то сух.
Я пенек, потому не боюсь, что все это
Резанет, о мадонна, твой изысканный слух.

* * *

Когда под окнами сильнее стали выть коты,
То в жизни нашей так сложились карты,
Что снова вдруг во сне явилась ты
И мне напомнила о дне 8 Марта.

Хотел бы я мгновения продлить.
Не уходи, побудь еще немножко.
Но что здесь слезы понапрасну лить –
Была котенком – делаешься кошкой.

Висит в ушах ночной кошачий вой,
А солнце весело смеется мне в окошечко.
Я поздравляю с наступающей весной
Тебя, очаровательную кошечку!

1961

В ночь на 8 ноября (1963)

Милые люди пришли оттуда,
Где праздник шумит многоликий.
Слушай, жизнь, какое ты чудо!
Я ведь люблю тебя дико!

Вечером поздним, в праздник хмурый,
С бутылкой вина пришли эти люди.
Я до сих пор тосковал сдуру,
Слушай, жизнь, какое ты чудо!

Знал я хорошее имя: Люда,
Забуду его без крика.
Слушай, жизнь, какое ты чудо!
Я ведь люблю тебя дико!

ИЗБРАННОЕ *(реминисценции) из лабораторного фольклора*

Отрывки из утраченных стихов

«Он в девятьсот тридцатом родился
Под строек шум и злого ветра свист.
Ребеночек на славу удался –
Ученый, человек и коммунист!..»

«Твої поради всім взнаки,
І сила в них така ударна,
Що хоч і зробиш навпаки,
А все одно виходить гарно».

В. В. Фролькису

Стучи сильней, головой бей!
Истина, все же, нам дверь откроет.
Клад человек несет в себе,
Хоть и не знает того порою.

Один ударяется сызмала в спорт,
Другой с тридцати водку лакает,
Третий от предков тикает в порт
И по морям себя шукает.

Идеи зовут человека ввысь.
Но в книгах идеи действуют двойственно, –
У одного книга будит мысль,
Другому доставит лишь удовольствие.

Жизнь – вопрос, организм – спрут,
Весь он в пятнах белых и черных.
Через сомненья, раздумья и труд
Их разгадает раса ученых!

Стучи сильней...

Дума про козака-небораку

Козаче, козаче! Яким же ти чином
Отак закохався в маленьку дівчину?

Краса її – ночі, блакитнеє небо,
Як глянеш у очі, то можна і в небуть...

Струнка і вродлива, як та Галатея,
Довбе козака, як орел Прометей.

Виламує пальці, кусає за пику,
Козак вже з любові не в'яже і лика.

Ні діла не зробить, ні путнього слова,
Бо вже в голові замість мозку – полова.

А в неї усе – ну, вогонь, а не дівка,
А ще розумніша, ніж тая жидівка.

Козаче, козаче! Що робиш, дураче?
Вертайся, козаче, у Січ, небораче!

Хоч рану свою не залічиш навіки,
Та все ж допоможуть козацькії ліки.
Недовго збирати пожитки козачі –
І от вже він степом на конику скаче.

Він скаче і дні, й солов'їнії ночі,
А в пам'яті – очі і сміх, як дзвіночок...

Вечірняя зоре! Краса молодая!
Чому ти зійшла, коли сонце сідає?

Я мить із тобою в чарівному танку...
Чому не зустрів я тебе на світанку?
І сила якась з'явилася тая,
Що раптом коня з козаком повертає...

Старече-козаче... що робиш, дураче?

Гімн

Гей, могилянці, кроком руш,
 Не оббивайте з яблунь груш.
 Гей, могилянці! Всі науки вчіть ретельно,
 Гей, могилянці, брюх, брюх, брюх.

Наші спудеї – кращі за всіх.
 Той, хто не вірить – просто псих.
 А доктор Табу ставить враз діагноз,
 Наші студенти кращі за всіх!

Петра Могили чути бас
 І Сагайдачний – серед нас.
 Гетьман Мазепа Університет будує,
 Гей, могилянці, брюх, брюх, брюх.

Тут погуляв імперський біс,
 Клятий москаль до нас проліз.
 Та надалі щодо Академії
 «Старшому» брату – дулю в ніс.

Дивна історія у нас.
 Навіть полундра завелась.
 Та завдяки зусиллям Брюхославовича
 Щезла полундра, брюх, брюх, брюх.

Тут арифметика проста:
 Гетьману Славі – лиш півста;
 Хай Брюховецький та й п'є мед-горілочку
 І нас веде в походи аж до ста.

Нумо, рушаймо, хлопці, в бій,
 Прапорonoсець у нас Сергій.
 Сотня проректорів за ним крокує,
 Гей, славний сотник у них Вадим.

Гей, могилянці, кроком руш,
 Не оббивайте з яблунь груш.
 Гей, могилянці! Всі науки вчіть ретельно,
 Гей, могилянці, брюх, брюх, брюх.

Гетьманові

*З приводу вручення трофейної шаблі,
відбитої у вражих ляхів*

Якось Славку ні дати, ні взяти
Злетіла Божа благодать.
Всі знали – вже її нема,
Але воскресла наша КМА!

Гудуть спудеї, йдуть діла,
А КМА зросла і розцвіла.
Веління часу, сумнів геть нам,
Не президент Славко, а гетьман.

Є в нього булава і шабля.
Гей, младотурки! Тихо! Ша!..
Проблеми в змії клубок сплелись,
Тримай кермо, не помились!

Нам з гетьманом довго йти
Вперед, до світлої мети.

Pro me (лат.)

Летять гола, як та вода,
Що з-під землі або із неба.
І ніби так воно і треба –
Пора скінчилась молода.

Колись я був стрункий юнак.
Тепер не теє стало тіло.
І це, напевне, грізний знак,
Що вже життя прогуркотіло...

Зміст

Від укладача	3
Віталій Павлович Замостьян. Основні дати життя і діяльності	5
Автодафія	6
Матеріали про вченого	16
Бібліографія друкованих праць В. П. Замостьяна	17
Іменний покажчик	35
<i>Додаток. Уривки з ненадрукованої книги «Вибраний»</i>	<i>37</i>

Наукове видання

ВІТАЛІЙ ПАВЛОВИЧ
ЗАМОСТЬЯН

Бібліографічний покажчик

Серія «Вчені НаУКМА»

Редактор *Ю. Г. Попсуєнко*
Художнє оформлення *А. Г. Ярового*
Технічний редактор *Т. М. Новікова*
Верстка *Г. Г. Пузиренка*
Коректор *І. Г. Ярошенко*

Підписано до друку 25.12.2003. Формат 60×84¹/₁₆.
Гарнітура Petersburg. Папір офсетний № 1. Друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 2,56. Обл.-вид. арк. 2,75.
Наклад 200 прим. Зам. 3-203.

Видавничий дім «КМ Академія».
Друкарня НаУКМА.
Адреса видавництва та друкарні:
04070, Київ, вул. Сковороди, 2.
Тел./факс: (044) 416-60-92, 238-28-26.

Замостьян, Віталій Павлович:
3-26 Бібліограф. покажч. / Уклад. Т. В. Рава.– К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003.– 43 с. (Сер.: «Вчені НаУКМА».)
ISBN 966-518-248-X

О і і еае-еєо даі дацаі оі ааі і і аоєі а³ і дао³ аі еоі да і аае-і ео і аоє, і оі о ані да, ааєаі а і ааєєі -аєі єі а³-і і аі о аеоєіаоо і ао³ і аєіі і аі оі ааоіне даоо «Еє°аі -І і аєєуі - нуєа аєаааі зу» А³аає³у І ааєі ае-а Чаі і нууі а, а³аі і і аі а-аі і аі о ааєо³ о³³єі єі а³,аа аі не³ааєаі і у аі еєао даа³ао³єі і аі і і оі і³ аі і у і а ер аєі о. А аі ааоєо даєі а і і ааі і і еоаі³ о дааі аі оє і і аде-і і аі аі оі аєо А. І. Чаі і нууі а.

І деєі а-аі еє аєу і аоєі ао³а, аєєєаа-³а, нобааі о³а, оі³о, ооі о³аааєоіуі нобі і а-єаі і уі да оі адеоєі і оєдаі нуєі і о³³єі єі а³, даа³ а³ єі а³, аєі єі а³-і і і і н³оє.

ББК 91.9:5+5яІ